

Obisk gora pozimi je nevarna moda

Planinska zveza Slovenije opozarja na nevarnosti v zimskih razmerah
Dogajajo se vse bolj bizarne nesreče, letos bomo po številu presegli lanski rekord

TINA HORVAT

tina.horvat@slovenskenovice.si

bled ☉ Sneg je dodobra pobelil visokogorje in zimska pravljica nad meglenimi kotlinami privablja množico ljubiteljev zasneženih gora. A bela idila s seboj prinaša tudi številne pasti. Na turne smučarje in pohodnike prežijo plazovi, dnevi so čedalje krajši, temperature so zelo nizke, poti so zasnežene in poledenele, večina koč je zaprtih. Gore so pozimi veliko bolj zahtevne in nepredvidljive kot v toplejših mesecih, obisk pa zahteva veliko več znanja, izkušenj, ustrezne opreme, ki jo moramo tudi znati uporabljati, in natančnega načrtovanja oziroma dobre priprave.

Hribi niso telovadnica

»Zasnežene gore postajajo vedno večji magnet in hoja v hribe pozimi je zadnje čase zelo v modi. To je sicer zelo lepo, a vse preveč se jih niti ne zaveda vseh nevarnosti, ki v tem letnem času prežijo na njih. Mnogi so zamenjali stadione in telovadnice za gore in že ob prvem snegu drvijo v hribe. Vendar se sploh ne zavedajo, v kaj se podajajo ter katere nevarnosti prežijo na njih. Pozimi je še posebno pomemben spoštljiv odnos do gora, tega pa se ne da naučiti na hitro. Predvsem je pomembna dobra priprava, saj se nobena zares lepa zimska tura v resnici ne začne na izhodišču, ampak že prej, doma,« je na novinarski konferenci, ki jo je Planinska zveza Slovenije (PZS) ob začetku zimske sezone v gorah pripravila na zimski Pokljuki, dejal podpredsednik PZS in inštruktor planinske vzgoje **Martin Šolar**.

Na PZS poudarjajo, da se kljub njihovim stalnim opozorilom o pozimi močno povečani nevarnosti obiskovanja gora še vedno dogajajo bizarne nesreče, denimo tista nedavna, ko se je tuj pohodnik odpravil na bivačiranje v poletni opremi. »Takšne in tudi najhujše nesreče so posledica slabe opreme in neznanja. Oprema pa v gorah rešuje življenja! Glavnina ljubiteljev gora se tega že dobro zaveda in se pozimi odpravlja v gore odgovorno, a še vedno je preveč posameznikov brez vsakršnih izkušenj in znanja, mnogi se odpravijo v gore potem, ko na družbenih omrežjih vidijo vabljive fotografije prelepih zimskih prizorov. Letos tako gorski reševalci po številu intervencij že lovimo lanski nečastni rekord,« je razložil strokovni sodelavec PZS, **alpinistični inštruktor in gorski reševalec Matjaž Šerkezi**.

Vabljeni na skupne ture

Niti najboljša in najdražja oprema ne pomaga, če je ne znamo uporabljati. »Oprema v današnjih časih niti ni več ključen problem, saj je lahko dostopna in ljudje si jo nabavijo. Tudi samo teorija ni dovolj, slediti morata praksa pod strokovnim vodstvom in postopno nabiranje izkušenj, ki sčasoma oblikujejo samostojnega planinca,« je poudaril generalni sekretar PZS in inštruktor planinske vzgoje **Damjan Omerzu**. Začetnikom svetuje, da prve korake v zimski gorski svet naredijo s pomočjo ustrezne opreme usposabljanja in usposobljenih vodnikov.

Najmlajšo udeleženko strokovne ekipe PZS, predstavnico Mladinske komisije **PZS Klara Kavčič** smo povprašali, kako bi se dalo prek družbenih omrežij z opozorili doseči čim več mladih. Mlade, ki nimajo nikogar, ki bi jim pomagal, je povabila k spremljanju profila Mladinske komisije PZS na družbenih omrežjih. »Tam redno objavljamo razpise in vabila za usposabljanja, tečaje in skupne ture, namenjene dijakom, študentom in drugi mladini. Tečaji in usposabljanja niso dragi, plača se le spanje v koči in hrano ter malenkosten prispevek, po navadi je še bolj ugodno, kot če bi šli sami. Kdor nima izkušenj in bi šel vseeno rad v gore na lastno pest, naj pred turo vsaj pokliče kakšnega prijatelja z izkušnjami in ga vpraša, kako zahtevna je. Prav tako naj pridobiva informacije na družbenih omrežjih pri strokovnih združenjih in organizacijah, ne pri nepreverjenih skupinah,« svetuje Klara Kavčič.

Burno bo

Ta konec tedna je nad 2000 metrov okrog meter snega, nevarnost plazov je že znatna, saj znaša tretjo stopnjo po evropski petstopenski lestvici. Problem predstavlja napihan in nepreobražen sneg, ki marsikje še ni dobro sprjet s podlago. Zaradi vetra nastajajo klože, zbite, trde plošče snega, ki popustijo že ob manjši obremenitvi. Nižje je veliko zapadlega listja, ki se je z veliko koli-

čino padavin spremenilo v kašo in je nevarno za zdrs. »V naslednjih dneh se bodo snežne in plazovne razmere burno spreminjale in svetujemo redno spremljanje in upoštevanje priporočil,« so povzeli na PZS. ■

Najpogostejše napake

PZS opozarja na najpogostejše napake, ki jih delamo pozimi v gorah, povezane so predvsem z napačno rabo opreme.

CEPIN: Obvezno uporabljamo rokavice.

Brez njih ob padcu hitreje spustimo cepin.

Cepin nam ne sme bingljati na nahrbtniku, imeti mora zanko. Držimo ga v močnejši roki, s špico nazaj. Tako se lahko pri padcu ustavimo.

DEREZE in ČELADA: Dereze in čelado si namestimo pravočasno, še pred pričakovano uporabo in ne šele sredi strmega pobočja. Ob derezah obvezno uporabljamo cepin in ne pohodnih palic. Čelade ne uporabljamo le za zaščito pred padajočim kamenjem, ampak tudi tam, kjer lahko pademo ali kam udarimo z glavo.

ZAUSTAVLJANJE S CEPINOM: Ko zdrsimo na snegu, so prve tri sekunde ključne, saj potem hitrost začne eksponentno naraščati in se ne da več zaustaviti. Ob padcu se takoj obrnemo na trebuh, okel – špico cepina usmerimo v tla in nanjo pritiskamo s težo celega telesa, noge pa dvignemo gor.

Najhujše nesreče

so posledica slabe opreme in neznanja.

Oprema pa v gorah rešuje življenja!

Derezice v strmini ne delujejo

Damjan Omerzu je razložil, zakaj tako imenovane mini dereze, derezice ali verigice, sicer zelo priljubljene med novodobnimi gorskimi turisti, niso primerne za visokogorje, ampak le za bolj položne podlage: »Njihovi zobje so prekratki, da bi v strmini dobro držali, torej na strmih območjih ne nudijo dovolj oprijema. Derezice tudi nimajo prednjih dveh zobov, poleg tega pa se na strmem terenu zaradi večje naklonine in pritiska lahko strgajo.«

Zimska idila s seboj prinaša številne pasti.

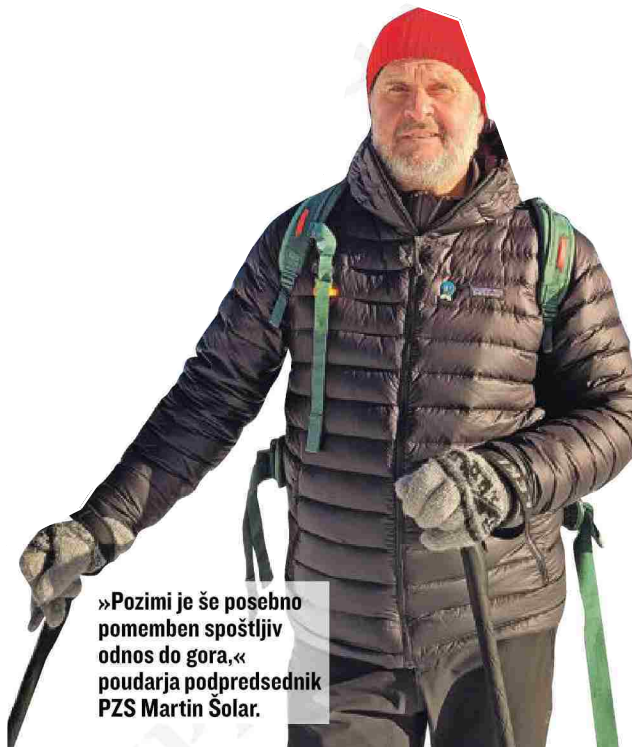
Pripravite se! FOTOGRAFIJE: TINA HORVAT

Klara Kavčič je prikazala pravilno zaustavljanje s cepinom ob zdrsu.

Matjaž Šerkezi je predstavil obvezno zimsko opremo.

»Pozimi je še posebno pomemben spoštljiv odnos do gora,« poudarja podpredsednik PZS Martin Šolar.